

LISTA ZAGADNIENIÓW DO EGZAMINU DYPLOMOWEGO

STUDIA I STOPNIA KIERUNEK SOCJOLOGIA – Instytut Socjologii UJ

1. Grupa społeczna a inne odmiany zbiorowości społecznych.
2. Działania indywidualne, interakcje i stosunki społeczne oraz zachowania i działania zbiorowe.
3. Struktura społeczna i jej aspekty.
4. Pojęcie instytucji społecznej na wybranym przykładzie.
[zakres przedmiotu (pytania 1 – 4): „Wprowadzenie do socjologii”. Podstawowa lektura: Piotr Sztompka, *Socjologia. Wykłady o społeczeństwie*, Znak Horyzont, Kraków 2021 lub wcześniejsze wydania]
5. Konsekwencje demograficznego starzenia się Polski
6. Typy rodzin biologicznych i ich przemiany w świetle Narodowego Spisu Powszechnego 2021
7. Teorie wyjaśniające zmiany w procesach demograficznych (Teoria I Przejścia Demograficznego, Teoria II Przejścia Demograficznego)
8. Demograficzne i socjologiczne aspekty rozwodów w Polsce
9. Omów najważniejsze założenia pozytywizmu w socjologii
10. Scharakteryzuj tzw. "zwrot antypozytywistyczny" w socjologii
11. Wyjaśnij co to jest działanie w rozumieniu Maxa Webera i omów typy działań posługując się wybranymi przykładami
12. Wymień cechy grupy pierwotnej w rozumieniu Charlesa Cooleya. Omów na przykładach przemiany współczesnych grup pierwotnych.
13. Definiowanie grupy społecznej i własności grupy społecznej
14. Struktura komunikowania, władzy i socjometryczna w małych grupach społecznych
15. Wpływ społeczny i zachowania konformistyczne
16. Dobór próby w badaniach jakościowych – rodzaje prób, wielkość, kryteria doboru
17. Kwestie etyczne w badaniach jakościowych – poufność, świadoma zgoda
18. Wykorzystanie obserwacji w badaniach społecznych – cele, zalety, ograniczenia
19. Technika wywiadu w badaniach społecznych – wywiady indywidualne i grupowe, tradycyjne i zdalne
20. Podstawowe techniki analizy danych jakościowych – przygotowanie danych, kodowanie, analiza tematyczna
21. Kryteria uznania pewnego zjawiska lub procesu za problem społeczny
22. Teorie wyjaśniające problemy społeczne
23. Przykład konstruowania problemu społecznego z uwzględnieniem formułowania roszczeń, działań aktywistów moralnych i udziału środków masowego przekazu.
24. Etapy procesu badawczego – jak zaplanować badania społeczne?
25. Dobór próby w badaniach społecznych – czy jest konieczny i jak go przeprowadzić?

26. Dobór metod badawczych do problemu badawczego – jaką metodę zastosować w przypadku danego problemu?
27. Poziomy pomiar i skal pomiarowych – jakie są podstawowe poziomy pomiaru stosowane w badaniach społecznych?
28. Klasyczne i współczesne podejścia systemowe (T. Parsons, R. Merton, N. Luhmann)
29. Tradycja interakcjonistyczno-symboliczna i konstruktywizm socjologiczny (H. Blumer, E. Goffman, A. Schutz, P. Berger, N. Luhmann)
30. Klasyczne i współczesne ujęcia konfliktu w teorii socjologicznej (R. Dahrendorf, L. Coser, M. Foucault, P. Bourdieu)
31. Paradygmat wymiany, racjonalnego wyboru oraz wyboru publicznego (P. Blau, R. Boudon, M. Olson, E. Hankiss)
32. Opis statystyczny zbiorowości: miary tendencji centralnej i rozproszenia.
33. Testowanie hipotez statystycznych (hipoteza zerowa i alternatywna, poziom istotności, istotność statystyczna a istotność merytoryczna).
34. Uogólnianie wyników z próby losowej na populację (przedział ufności).
35. Mierzenie siły związku między zmiennymi.
36. Operacjonalizacja pojęć i hipotez, ocena jakości wskaźników.
37. Rodzaje badań sondażowych.
38. Zasady budowy kwestionariusza i reguły formułowania pytań kwestionariuszowych.
39. Wykorzystanie eksperymentu do badania zależności przyczynowych.
40. Koncepcje podziałów klasowych i czynników stratyfikacyjnych we współczesnym społeczeństwie (np. prekariat, perspektywa intersekcjonalna, neofeudalizm).
41. Transformacja makrostrukturalna społeczeństwa polskiego. Nierówności społeczne w Polsce w perspektywie historycznej.
42. Mechanizmy globalnych nierówności społecznych w wybranej perspektywie (ocieplenie klimatu, kryzysy żywnościowe, globalna grabież ziemi (ang. land grabbing), globalny proletariatus, feminizacja najemnej siły roboczej, nowe formy niewolnictwa).
43. Klasyczną koncepcję nierówności w perspektywie makrostrukturalnej (funkcjonalna teoria struktury społecznej, Marks i neomarksistowskie koncepcje struktury klasowej, Maxa Webera teoria stratyfikacji społecznej, neoweberyzm [EGP]).
44. Scharakteryzuj pojęcie daru w ujęciu Marcela Maussa
45. Scharakteryzuj hipotezę relatywizmu językowego
46. Przyczyny zakazu kazirodztwa wedle Claude Lévi-Straussa
47. Na czym opiera się, zdaniem Luisa Dumonta hierarchia kastowa w Indiach?
48. Podstawowe założenia metody intensywnych badań terenowych opracowanej przez Bronisława Malinowskiego